

Додаток 4

Дидактичні ігри та завдання

Д/гра «Приємні слова»

Мета: продовжувати розвивати і формувати в дітей засоби спілкування; виховувати бажання бути ввічливими, доброзичливими.

Вихователь показує дітям ляльку і повідомляє, що зараз вони проведуть разом із нею веселу гру. Діти разом з вихователем стають у коло, взявшись за руки, ляльку садять в центрі. Дорослий пояснює вихованцям правила гри і звертає увагу малюків на те, що той чи інший гравець має виконувати запропоновану педагогом відповідну ігрову дію з лялькою. Але тільки після того, як вихователь промовить «чарівні слова»: «Будь ласка!». Наприклад: «Катюша, одягни будь ласка на ляльку шапочку!».

Д/гра «Назви все довкола ласкаво та ніжно»

Мета: продовжувати вчити дітей вживати ласкаві та ніжні слова, вправляючи в утворенні зменшувально-пестливої форми відповідних слів.

Вихователь показує дітям ляльку-немовля. Малята роблять висновок, що немовлят потрібно вчити говорити, а щоб вони росли добрими та лагідними, їх краще відразу вчити ласкавих і ніжних слів. Потім діти на прохання педагога називають пари слів, згадують різні речі (іграшки, меблі, предмети обстановки) та людей, що перебувають у полі їхнього зору, вправляючи в утворенні зменшувально-пестливої форми відповідних слів. Наприклад: стіл-столик, діти-дітки, м'яч-м'ячик, квітка-квіточка, листок-листочок, тарілка-тарілочка, шафа-шафочка, заєць-зайчик, ваза-вазочка, Рома-Ромчик, Марія-Марієчка, няня-нянечка. Діти-гравці мають по черзі вимовляти слова. В кінці гри вихователь хвалить активних дітей та висловлює впевненість, що їхнє іграшкове немовлятко виросте обов'язково доброю та душевною людиною, оскільки його оточують такі сердечні й ласкаві малята.

Д/гра «Що ти скажеш, коли..»

Мета: оптимізувати позитивні емоції у дітей, дружнього ставлення; проявляти співчуття, викликати бажання допомогти.

Що ти скажеш, коли:

зустрінеш друга у дворі (*варіанти відповідей дітей*)

Вихователь: Вітаю, привіт, добрий день.

прийдеш у дитячий садок (*варіанти відповідей*)

Вихователь: Усім доброго ранку.

побачиш увечері маму (*варіанти відповідей*)

Вихователь: Добрий вечір.

наступиш комусь на ногу (*варіанти відповідей дітей*)

Вихователь: Вибачте, будь-ласка.

з ким - небудь прощаєшся (*варіанти відповідей*)

Вихователь: До побачення, до зустрічі, хай щастить, на все добре.

висловлюєш подяку за щось (*варіанти відповідей дітей*)

Д/гра «Придумай добрий вчинок»

Мета: систематизувати уявлення дітей про добро; поповнювати словниковий запас дітей словами ввічливості.

Вихователь: Бачите, як багато тут різних предметів: зернятка, зламана іграшка, порвана книжка, брудна чашка, аркуш папер та фломастер. Подивіться на ці предмети. З їх допомогою можна зробити добрий вчинок. Скажіть який? Відповіді дітей: зернятками нагодувати птахів, іграшку відремонтувати, книгу підклеїти, брудну чашку вимити, на аркуші паперу намалювати щось приємне і подарувати близькій людині.

Д/гра «Хто який»

Мета: сприяти формуванню морально – вольових якостей; навчати правильно оцінювати вчинки людей.

Діти сідають у коло. Вихователь кидає м'яч. Той, хто спіймає м'яч, називає будь – яку добру людину та пояснює, у чому полягає її доброта (*наприклад, моя сестра добра, бо щодня читає мені казки*).

Коли всі діти розкажуть про добрих людей, вихователь просить когось із дітей перелічити всіх добрих людей, про яких розповіли їхні друзі.

Д/гра «У якому вчинку живе добро»

Мета: розширити уявлення дітей про людські чесноти; заохочувати до корисних справ; учити відрізняти добре від поганого.

Вихователь називає вчинки, а діти мають визначити, які з них є добрими, а які – ні.

когось ображати;
захистити слабкого;
когось обдурити;
поважати старших;
не ділитися іграшками;
берегти природу;
вихвалитися перед усіма.

Д/гра «Якби я був....»

Мета: формувати чуйність, доброту, милосердя; виховувати любов і повагу до навколишнього.

Діти продовжують речення : Якби я був чарівником, то я подарував би.....(*відповіді дітей*)

Д/гра «Відвідаємо хворого»

Мета: Учити дітей бути добрими, милосердними, уважними, за потреби допомагати і робити це доброзичливо, невимушено; розвивати вміння говорити добрі слова, оцінювати свої дії; виховувати почуття доброти, поваги до оточення, до товаришів.

Якщо ти відвідуєш хворого, які слова ти йому скажеш?

Ти сьогодні маєш вигляд значно кращий, ніж учора.

У мого родича була аналогічна хвороба, лікувати її даремно.

Що ти так схуд, осунувся! Їж мої пиріжки, одужуй.

Не хвилюйся, що руку поранив, зате сам цілий, ми ще на твоєму весіллі погуляємо!

Відвідуючи хворого, треба пам'ятати правила:

З'ясуй у рідних, як почуватися хворий і чи можна відвідати.

Не можна затримуватись надто довго. Не можна набридати, ставити багато запитань.

Не можна негативно висловлюватися про зовнішній вигляд хворого.

Не можна затримуватись більше ніж на 20 хв: хворі швидко втомлюються.

Д/гра «Обери найкращий варіант»

Мета: Закріплювати вміння дітей самостійно знаходити позитивне рішення в будь – якій ситуації ; розвивати кмітливість, креативність, вміння застосовувати набуті знання на практиці, виховувати самостійність; формувати позитивне бачення світу.

Вихователь пропонує дітям уважно послухати його і вибрати з названих правильний варіант поведінки.

У дитсадочку діти мають між собою(*дружити, сваритися*)
Якщо твій товариш потрапив у халепу....(*йому треба посівчувати, з нього слід поглузувати*).

Якщо наша подружка захворіла, нам її....(*дуже шкода, зовсім не жаль*).

Ненароком зіпсовану іграшку треба друзям допомогти... *відремонтувати, доламати*).

Граючись ми маємо бути....(*грубими, чемними*).

І вдома, і в дитсадку малютам краще бути...(*бешкетними, слухняними*).

Д/гра «Як ми новачка підтримали»

Мета: виховувати у дітей доброту, жалість, милосердя; вчити дітей добирати слова-ознаки (прикметники-дієслова) для завершення розпочатих речень.

Наприклад: До нас у дитячий садок прийшов новачок...(який?), сумний, веселий, заплаканий, зажурений, боязкий, зляканий, незнайомий, мовчазний. Наші хлопчики та дівчатка познайомилися з ним, підтримали – і новачок змінився. Поспілкувавшись із нашими малюками, новачок став...(який?) веселий, 44 радісний, усміхнений, бадьорий, активний, товариський, сміливий, балакучий. Після цього кілька малюків (за бажанням або проханням дорослого) можуть скласти речення з протиставленням, використовуючи попередньо опрацьований словесний матеріал. Наприклад: Зранку наш новачок був сумний, а після обіду веселий. Спершу новачок був заплаканий, а згодом усміхнений. У першій половині дня новачок був мовчазний, а ввечері він став балакучий. Спочатку наш новачок був якийсь боязкий, а потім став сміливий.

Д/гра «У групі - новенький»

Мета: вчити дітей правил товариських стосунків, сприяти дружньому спілкуванню з однолітками; допомогти товаришеві при потребі.

Вихованцям пропонують скласти речення, використовуючи запитання вихователя. Запитання-відповіді: Новачок – це той, хто приходить до дитсадка вперше, чи це та дитина, яка вже відвідувала дитсадок? (новачок – це той, хто приходить до дитсадка вперше). Новачки зазвичай розкуті та веселі чи вони перший час почуваються ніяково, сором'язливо? (новачки зазвичай почуваються в дитсадку ніяково, сором'язливо). Як ви гадаєте, новачки іноді спочатку плачуть, сумують за домом чи вони всі вже першого дня звикають до незвичайної для них обстановки? (іноді новачки спочатку плачуть, сумують за домом). На вашу думку, новенького хлопчика чи дівчинку краще залишити у спокої чи варто зразу познайомитися з ними, заспокоїти, запросити до спільної гри? (із новеньким хлопчиком чи дівчинкою краще відразу познайомитись та запросити до гри). Новачків слід стрічати стримано й неприязно чи привітно, доброзичливо, з посмішкою? (новачків слід стрічати привітно, доброзичливо, з посмішкою).

Д/гра «Ласкавий ланцюжок»

Мета: розвивати інтерес, довіру і симпатію до однолітків; вчити поєднувати добрі почуття з добрими словами.

У грі беруть участь п'ятеро дітей, які сідають у коло ближче один до одного. Вихователь говорить: «Погляньте, діти, який гарний у нас Сашко! У нього м'яке волоссячко, гарні оченятка. А тепер, Сашко, погладь Маринку по голівці. У неї теж шовкове волоссячко. Подивись, у Маринки блакитні оченята». Так за допомогою вихователя діти по-новому пізнають одне одного, вчаться налагоджувати контакти з однолітками. Пестливі звертання вихователя: «Сашко», «Маринка» також дають їм позитивний досвід спілкування. Дії малюків можна урізноманітнювати. Зазвичай вони із задоволенням граються і самостійно вигадують нові дії.

Д/гра «Добре – погано»

Мета: вчити дітей добирати слова-антоніми. Вихователь називає слово, а діти відповідають, добре це чи погано.

Погано	Добре
розірвав	захистив
образив	відвідав
посварилися	обігрів
відібрав	допоміг
штовхнув	поділився
ударив	заспокоїв

Д/гра «Добрий друг»

Мета: формувати у дітей узагальнене уявлення про дружбу і товаришування.

Діти під музику крокують по колу. Коли стихає музика, вихователь дає м'ячик одній дитині, і та, називаючи ім'я свого друга, говорить про нього добрі слова. Пречудово в світі жити, І по-справжньому дружити. І любити геть усіх – Хай лунає пісня й сміх! Гарно друзів вірних мати, З ними у танку кружляти. Пісеньки співати, гратись, З друзями не розлучатись.

Д/гра – хоровод «В цьому домі ми сім'я»

Мета: формувати у дітей узагальнене уявлення про дружбу і товаришування; виховувати товариські стосунки, доброту.

Діти з вихователем стають у колі, співають, виконують відповідні рухи. В цьому домі – ми сім'я (ідуть по колу). В цьому домі – ми сім'я, Ми і ви, і ти, і я! (зупиняються, руки в сторони, вперед до грудей). Руку дай тому, хто зліва (ліву руку в сторону - вниз). Руку дай тому, хто з права (праву руку в сторону - вниз). Ми – одна сім'я!(беруться за руки, піднімають їх). В цьому домі – ми сім'я, (ідуть по колу) В цьому домі – ми сім'я. Ми і ви, і ти, і я! (зупиняються, руки в сторони, вперед, до грудей). Усміхнись тому, хто зліва, (повертають голову вліво, усміхаються сусіду). Усміхнись тому, хто справа(повертають голову вправо, усміхаються сусіду). Ми – одна сім'я! (беруться за руки , піднімають їх).

Д/гра «Сердечко тримай – чарівні слівця згадай»

Мета: продовжувати формувати в дітей вербальні й невербальні засоби спілкування (привітатися, вибачитися, попрохати, подякувати...).

Діти стоять, вишукавшись у коло. Ведучий (спочатку в цій ролі виступає вихователь, згодом ведучими можуть бути й діти – вибрані за допомогою самих дітей або вихователем) бере серце і стає у центр кола. Після цього він дає по черзі серце усім гравцям і кожному з них дає певне завдання: поздоровити дівчаток з 8 Березня; попроситися із зимою; привітатися із сонечком; вибачитися, попрохати про допомогу; подякувати за гарний день; запросити в гості казку і т.д. Дитина гравець має передати адресований їй серце і, виконавши прохання ведучого, повернути йому серце. Слова можуть повторювати і інші гравці, при цьому також можна правильні відповіді свого товариша схвалювати оплесками, а невірну відповідь – тупотінням ніг. Гра триває доти, доки серце не обійде все коло.

Д/гра «Добре чи погано»

Мета: спонукати дітей до прояву добрих вчинків, аналізувати.

Вихователь: Я буду озвучувати вчинки, а ви будете їх оцінювати; якщо так вчиняє добра людина, то плесніть , будь ласка, в долоні, а якщо ні – тупніть ногами. Наприклад : – допомогти мамі мити посуд; – шанувати працю інших людей; – обманювати, хвалитись;

– насміхатися з чужого горя; – допомогти друзям в біді; – ділитися тим, що є в тебе; – захищати слабкого; – любити своїх батьків – ображати тварин; – бути вихованою, стриманою людиною. Молодці! Ви дійсно хороші діти і сподіваюсь, що завжди будете робити добрі.

Д/ гра «Коли приходить доброта»

Мета: усвідомлення значення доброти в житті людини; усвідомлення свого емоційного стану, уміння адекватно його виражати.

Вихователь: Діти, сьогодні до нашої групи завітала фея Доброти і подарувала нам скриньку з особливими подарунками - подарунками доброти. Як ви гадаєте, що це за дарунки? Що може бути добрим? Так , правильно! Це і добра посмішка, і добрі очі, і добре серце, і звичайно добре слово. Для цього потрібно: – подивитися один на одного добрими очима; – посміхнутися один одному лагідною й ніжною посмішкою; – сказати один одному ласкаві слова. Давайте передамо по колу один одному на дарунки доброти : посмішку, погляд, ласкаве слово. Діти з посмішкою дивляться один одному а очі і промовляють щирі слова. **Вихователь:** Діти погляньте краплинки – краплинки доброти від феї. Вона їх нам також подарувала (вихователь роздає дітям вирізані з паперу краплинки). Давай з ними також пограємо.

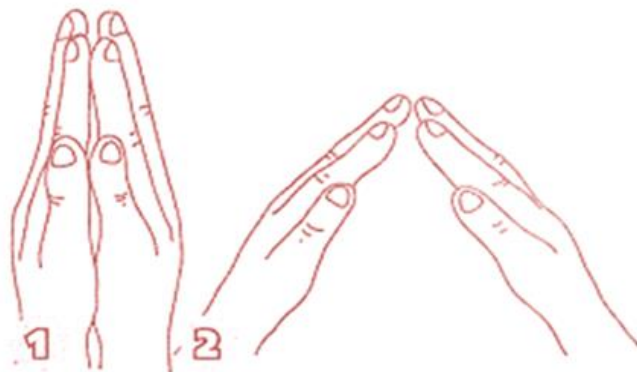
Д/ гра «Скажи ведмедику добрі слова»

Мета: виховувати дружні взаємини між дітьми; вчити дітей вживати добрі слова, передаючи потрібну інтонацію.

Вихователь запрошує на заняття іграшкового ведмедика. **Ведмедик:** Добрий день малята, мені сьогодні чомусь сумно, а тому я хочу почути добрі слова. Діти стають в коло садять ведмедика в центрі на стільчик. По черзі діти підходять до ведмедика погладжують його і придумують для нього добрі слова вихователь допомагає у підборі слів. **Д/гра «Чарівник»** **Мета:** виховувати дружні взаємини між дітьми, вміння виявляти увагу та турботу. Дітям пропонують уявити, що вони чарівники і можуть виконувати будь-які побажання інших. Діти бажають один одному всього найкращого.

Вправа « Стали рано ми на ганок і сказали: «Добрий ранок!»

Мета: Сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; закріпити форми вітання, виховувати любов до рідного слова.

Стали рано ми на ганок і сказали: «Добрий ранок!»
Сонцю, полю і травиці, добрим людям, тихій річці...
Добрий ранок, світе мій, мирний, чистий, голубий.

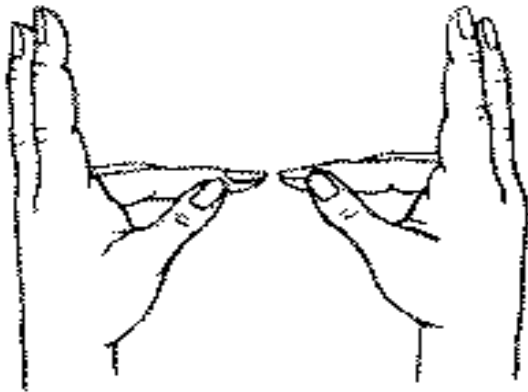

Вправа «Місток»

Мета: Сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; продовжувати вчити дітей вживати ласкаві та ніжні слова.

Великий і вказівний пальці лівої руки випрямити, розташувати паралельно один одному та з'єднати з великим і вказівним пальцями правої руки. Інші пальці (середній, підмізничний і мізинець) випрямити, притиснути один до одного й утримувати в такому положенні.

**З дідом ми через ставок
зробимо для всіх місток.
Кожен хай сміливо йде,
в воду він не упаде!**

Вправа «Дружні пальчики»

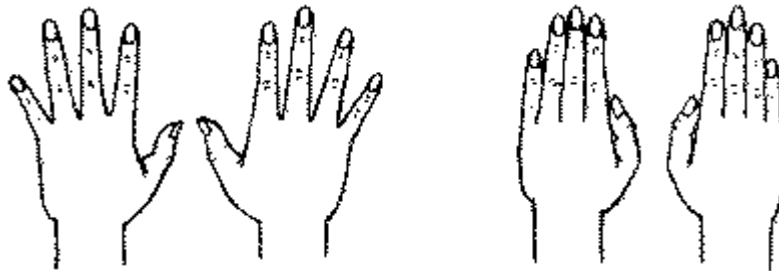
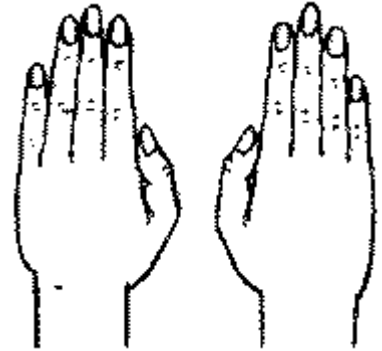
Мета : сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; розвивати товариські якості.

Вихідне положення. Пальці однієї руки випрямити, притиснути один до одного та утримувати напружені пальці до рахунку 10. Виконувати спочатку кожною рукою по черзі, потім двома руками одночасно. Після вправи - струснути кисті рук.

**Пальчики живуть в сім'ї,
це помічники мої.**

Варіант 2.

Цю вправу можна випередити невеликою розповіддю про те, яку назву має кожен палець: великий, вказівний, середній, підмізничий і мізничок. Вихідне положення. Усі п'ять пальців витягнуті та розведені в боки - пальчики "посварилися". Потім усі пальці притиснути один до одного - "помирилися". Чергувати ці дві позиції, супроводжуючи словами:

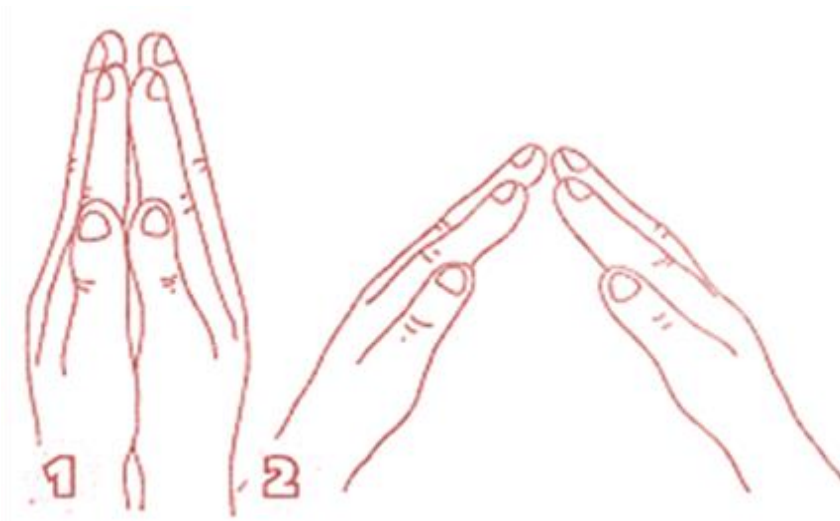
**Посварились, - та одразу
помирилися і разом!**

Вправа «ХАТИНКА»

Мета: Сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; продовжувати вчити дітей вживати ласкаві та ніжні слова.

Між деревами — стежками,
За деревами — хатинка.
Там живе малят бабуся.
А як звуть її? Катруся!

Вправа «Добрий день»

Мета: сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; продовжувати вчити дітей вживати ввічливі форми привітання.

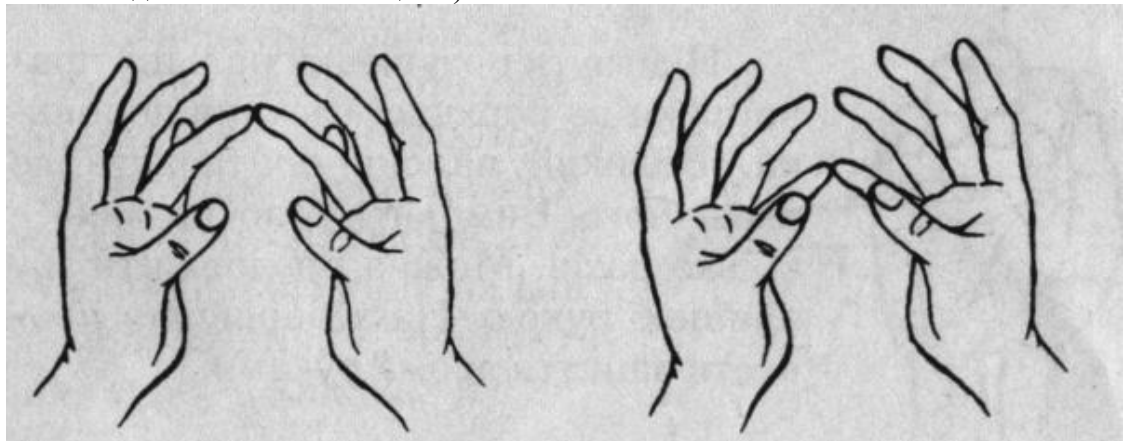
- Добрий день, добрий день,

Пальчики сказали,

- Ми сьогодні всіх дітей

Зранку привітали.

(Пальці обох рук назустріч «вклоняються», потім ритмічно на кожний склад з'єднуються з одноіменними пальцями)

Вправа «В цьому домі ми сім'я»

Мета : виховувати товарищів у колі друзів та чуйність стосовно до новачків; викликати в них бажання знайомитися з однолітками, підтримувати їх.

В цьому домі — ми сім'я,
В цьому домі — ми сім'я.
Ми і ви, і ти, і я!
Руку дай, тому, хто зліва,
Руку дай, тому, хто справа.
Ми — одна сім'я!
В цьому домі — ми сім'я.
В цьому домі — ми сім'я
Ми і ви, і ти, і я!
Посміхнись, тому, хто зліва,
Посміхнись, тому, хто справа.

Вправа «До побачення!»

Мета: продовжувати закріплювати слова ввічливості, проявляючи при цьому радість і доброзичливість.

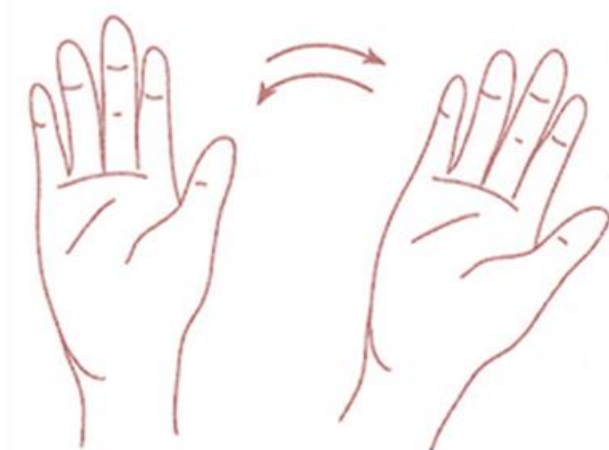
Помахай спочатку правою, потім лівою, а наприкінці — двома руками.

До побачення, курчата

І кумедні кошечката!

Не сумуй так, їжачок!

Час малятам на урок.

Вправа «Пальчики прокинулись»

Мета: сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; продовжувати вчити дітей вживати ласкаві та ніжні слова.

Задрімав мізинчик трішки,
Безіменний - стриб у ліжко,
А середній там лежить,
Вказівний давно вже спить.
Вранці всі схопились враз –
В дитсадочок бігти час

По черзі згинати пальчики до долоньки, починаючи з мізинця. Потім великим пальцем торкатися всіх інших — «будити». Одночасно зі словом «враз» кулачок розтулити, широко розсунувши пальці.

Вправа «Робота»

Мета :сприяти розвитку дрібної моторики, а отже, й мови малюка, координації рухів його рук; виховувати кращі моральні якості людини.

Спечем, спечем хлібчик
 Дітям на обідчик.
 Найбільшому - хліб місити
 А тобі - воду носити,
 А тобі - в печі палити,
 А тобі - дрова рубати,
 А малому - замітати.
 Тільки хліба напекли –
 Танцювати почали.
 Це робота нелегка –
 Витинати гопака

По черзі розгинати пальці, починаючи з великого, а зі словами «Танцювати почали» — енергійно ворухити ними.